

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 23-24. 05. 2017

na kierunku zdrowie publiczne

prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu

Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy

Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	11
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	20
Dobre praktyki	20
Zalecenia	21
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	22
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki.....	23
Zalecenia.....	23
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	23
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Dobre praktyki	28
Zalecenia	28
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki	29
Zalecenia	29
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	32

Zalecenia.....	32
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia.....	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki.....	36
Zalecenia.....	36
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia.....	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki.....	40
Zalecenia.....	40
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	40
Załączniki:.....	42
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	42
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.....	42
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	42
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	42
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	42
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa.....	42
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena.....	42

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. n. med. Jerzy Wójtowicz, członek PKA
2. dr. n. o zdr. Mateusz Cybulski, ekspert PKA
3. mgr Jakub Kozieł, ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Julia Sobolewska, ekspert studencki

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „zdrowie publiczne” prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz kolejny. W wyniku poprzedniej oceny programowej przeprowadzonej w 2010 r. Uczelnia otrzymała ocenę pozytywną z terminem przeprowadzenia następnej oceny w roku akademickim 2016/2017. W raporcie z wizytacji sformułowano uwagi, które nie miały wpływu na pozytywną ocenę jakości kształcenia na kierunku „zdrowie publiczne”. Były to raczej wskazówki dla Władz Uczelni, aby proces dydaktyczny na wizytowanym kierunku jeszcze lepiej dostosować do obowiązujących przepisami prawa wymogów. Analiza tych uwag w kontekście obecnej wizytacji wskazuje, że zostały one uwzględnione w polityce Wydziału. Szczegóły zawarto w części 5 raportu dotyczącej oceny dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą dotyczącą ocen programowych dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, natomiast Raport Zespołu Oceniającego opracowano w oparciu o dokumentację przedstawioną w toku wizytacji, ocenę zaplecza dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, nauczycielami akademickimi oraz studentami. W trakcie wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć oraz dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Zdrowie publiczne	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I i II stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne (I stopień) stacjonarne (II stopień)	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej,	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	- dziedzina nauk medycznych, dyscyplina medycyna i biologia medyczna, - dziedzina nauk o zdrowiu, - dziedzina nauk o kulturze fizycznej	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	I stopień: 6 semestrów, II stopień: 4 semestry	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	I stopień: 225 godzin, II stopień: 80 godzin	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	nie ma	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	I stopień - licencjat II stopień - magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	I stopień – 17 (9-dr, 8 – dr hab./prof.) II stopień - 15 (9-dr, 6-dr hab./prof.)	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	I stopień – 71 II stopień – 103 razem: 174	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	I stopień – 2556 godz. II stopień – 1371 godz.	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1 Kierunek zdrowie publiczne jest jednym z ośmiu kierunków kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Oferta kształcenia na kierunku zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim obejmuje studia I stopnia w trybie stacjonarnym oraz studia II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym (obecnie studia w trybie niestacjonarnym nie są prowadzone z braku odpowiedniej liczby kandydatów). Koncepcja kształcenia opiera się na interdyscyplinarnym charakterze dziedziny, jaką jest zdrowie publiczne, łączącej w sobie medyczne, środowiskowe, społeczne, ekonomiczne i prawne aspekty zdrowia oraz jego ochrony. Integracja wiedzy z zakresu różnych dziedzin pozwala na wykształcenie absolwentów gotowych skutecznie podjąć wyzwania zawodowe i społeczne w zakresie oceny stanu zdrowia populacji i czynników ryzyka zdrowotnego, profilaktyki zdrowotnej i społecznej oraz zdrowia środowiskowego, tworzenia i wdrażania programów zdrowotnych i promocji zdrowia, przy uwzględnieniu ekonomiczno-organizacyjnych oraz prawnych uwarunkowań tych działań. Celem kształcenia na studiach z zakresu zdrowia publicznego jest tym samym przygotowanie specjalistów posiadających kwalifikacje umożliwiające aktywne kształtowanie polityki zdrowotnej na różnych szczeblach organizacyjnych, poczynając od lokalnych i regionalnych, po krajowe, zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym, a także w organizacjach pozarządowych oraz przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie nauk o zdrowiu. W ramach studiów I stopnia na kierunku zdrowie publiczne prowadzone jest kształcenie w dwóch specjalnościach: administracja zdrowiem publicznym oraz profilaktyka społeczna. Wybór specjalności ma miejsce po I roku studiów. W ramach studiów II stopnia studenci wybierają jedną z czterech ścieżek specjalizacyjnych dotyczących: jakości w opiece zdrowotnej, psychologii zdrowia publicznego, zarządzania kryzysowego w zdrowiu publicznym lub systemów zarządzania jakością w radiologii. Ostatnia ścieżka specjalizacyjna przewidziana jest przede wszystkim dla absolwentów studiów I stopnia na kierunku elektroradiologia, które oferowane są na Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, a nie są prowadzone na poziomie studiów II stopnia. ZO PKA zaleca przekształcenie ścieżki specjalizacyjnej dotyczącej systemów zarządzania jakością w radiologii na ścieżkę dotyczącą np. systemów zarządzania jakością w ochronie zdrowia. Obecnie realizowana specjalizacja jest bardzo wąska i wymaga znaczącej wiedzy z zakresu radiologii, co utrudnia lub wręcz uniemożliwia realizację tej specjalności przez absolwentów innych kierunków studiów I stopnia niż elektroradiologia. Można także rozważyć wyrównanie różnic programowych na I roku studiów II stopnia w grupie osób, które nie są absolwentami kierunku elektroradiologia I stopnia. Podobne uwagi

dotyczące wyżej wspomnianej specjalności zgłaszali także studenci na spotkaniu z ZO. Ich zdaniem wskazane byłoby przede wszystkim zorganizowanie zajęć wyrównawczych.

Absolwenci studiów na kierunku zdrowie publiczne posiadają wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu nauk o zdrowiu, w szczególności szeroko rozumianych aspektów zdrowia populacji i są przygotowani do pracy na stanowiskach wykonawczych, administracyjnych (studia I stopnia) i kierowniczych (studia II stopnia) w instytucjach i podmiotach zajmujących się świadczeniem usług zdrowotnych, profilaktyką i edukacją zdrowotną, opieką społeczną, a także administrowaniem i finansowaniem świadczeniami zdrowotnymi.

Oceniany kierunek jest przypisany do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej i dyscypliny medycyna oraz biologia medyczna. ZO PKA zaleca przypisanie kierunku zdrowie publiczne do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, z pominięciem dziedziny nauk o kulturze fizycznej, ponieważ efekty kształcenia na ocenianym kierunku nie odnoszą się do tej dziedziny nauki.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest zgodna z misją i celami strategicznymi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz misją i strategią Wydziału Nauk o Zdrowiu, a także z polityką jakości. W szczególności koncepcja kształcenia wpisuje się w cel dotyczący wysokiej jakości nauczania na poziomie akademickim, odpowiadającemu potrzebom i aspiracjom społecznym, opartym na głębokiej wiedzy i najwyższych wartościach etycznych. W misję i cele strategiczne Uniwersytetu oraz Wydziału wpisuje się także oparcie koncepcji kształcenia na udziale interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu i opiniowaniu programu nauczania. Jednym z celów kształcenia na kierunku zdrowie publiczne jest także promowanie i upowszechnianie aktywności międzynarodowej i społecznej studentów poprzez umożliwienie im udziału w realizacji programów międzynarodowych i wspieraniu działań niosących publiczny pożytek. Plany studiów i treści programowe poszczególnych przedmiotów mają także na celu kształtowanie wszechstronnego rozwoju studentów, którzy w trakcie kształcenia zdobywają interdyscyplinarną wiedzę na temat różnorodnych obszarów nauk związanych ze zdrowiem.

W procesie ustalania koncepcji kształcenia brali udział interesariusze wewnętrzni, nauczyciele akademicy i studenci oraz interesariusze zewnętrzni, przedstawiciele współpracujących z Wydziałem instytucji regionalnych. Do koncepcji kształcenia dostosowano efekty kierunkowe dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i odniesiono je do realizowania takich zagadnień jak: zarządzanie i kierowanie, profilaktyka chorób i promocja zdrowia oraz polityka zdrowotna.

Pracownicy Wydziału związani z kierunkiem zdrowie publiczne prowadzą ożywioną współpracę krajową i zagraniczną, co sprzyja wymianie doświadczeń naukowych i dydaktycznych oraz znajduje odzwierciedlenie w kształtowaniu koncepcji kształcenia i programu studiów. Profil ogólnoakademicki i szerokie wykorzystywanie wyników badań naukowych, w tym własnych, w procesie kształcenia gwarantuje stały rozwój kierunku uwzględniający zdobyte najnowszej wiedzy w zakresie zdrowia publicznego.

1.2 Zdrowie publiczne charakteryzuje się bardzo szerokim zakresem powiązanych kierunków badawczych.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale pozostają w ścisłym związku z kształceniem na ocenianym kierunku studiów. Wskazane w raporcie samooceny obszary badawcze znajdują szerokie odzwierciedlenie w programie studiów oraz treściach poszczególnych przedmiotów.

Od czasu ostatniej wizytacji ZO PKA w Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum UMK ma miejsce dynamiczny rozwój naukowy. Łączna liczba punktów IF pracowników Wydziału w roku 2016 (IF – 247.085) znacząco wzrosła w porównaniu z rokiem 2012 (IF 69.099). Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku punktacji MNiSzW (2012 rok – 2516 pkt, 2016 rok – 4809 pkt). Szczególny wzrost obserwuje się w przypadku jednostek wiodących w kształceniu na ocenianym kierunku studiów: Katedry Zdrowia Publicznego (wzrost łącznej wartości IF z 3.003 w 2012 roku do 17.128 w 2016 roku), Katedry Higieny, Epidemiologii i Ergonomii (wzrost łącznej wartości IF z 4.373 w 2012 roku do 29.626 w 2016 roku) oraz Katedry Neuropsychologii Klinicznej (wzrost łącznej wartości IF z 9.540 w 2012 roku do 21.772 w 2016 roku).

Obszar zainteresowań badawczych pracowników koreluje z procesem dydaktycznym realizowanym na Wydziale. Jest to powiązane z wdrażaniem/uczestniczeniem studentów (m.in. działających w studenckich kołach naukowych) do działalności badawczej, jak również rozwijaniem u studentów wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej. W większości przypadków tematyka badań jest integralną częścią procesu dydaktycznego realizowanego na Wydziale przez poszczególne jednostki organizacyjne. Wyniki z przeprowadzonych badań mają praktyczne zastosowanie w procesie dydaktycznym, a w szczególności wpływają na indywidualizację kształcenia i przygotowanie studenta do realizacji/kontynuacji kształcenia na studiach doktoranckich na macierzystym Wydziale.

Kierunki badań w zakresie zdrowia publicznego są integralną częścią procesu dydaktycznego realizowanego na kierunku. Obszary zainteresowań naukowych pracowników uczących na kierunku wpisują się tym samym w realizację kierunkowych efektów kształcenia. Różnorodność powyższych obszarów badawczych sprawia, że nauczyciele są w stanie zapewnić konieczny w przypadku zdrowia publicznego interdyscyplinarny charakter procesu dydaktycznego.

Prowadzenie badań umożliwia nauczycielom akademickim podążanie za najnowszymi trendami naukowych i włączanie aktualnych zagadnień badawczych w programy realizowanych zajęć. Proces ten odbywa się zarówno na poziomie indywidualnym poprzez bieżące dostosowywanie treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów, jak i na poziomie Wydziału przez oferowanie studentom wykładów ogólnouniwersyteckich i kursowych. W ramach tego rodzaju zajęć, których tematykę wybierają indywidualnie studenci, Wydział oferuje katalog przedmiotów, w których nauczyciele akademicy przekazują treści związane z prowadzonymi przez siebie badaniami naukowymi. W roku akademickim 2016/2017 Wydział oferuje studentom 24 wykłady o takim charakterze, w tym 2 prowadzone w języku angielskim. Włączenie wyników prowadzonych badań w opracowanie i rozwój programu kształcenia nie ma natomiast ściśle sformalizowanej formy i odbywa się w ramach bieżącej działalności Komisji Programowo-Dydaktycznej i Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia.

Umożliwienie zdobywania przez studentów poszerzonych kompetencji badawczych odbywa się w ramach działających na Wydziale studenckich kół naukowych. Studenci

kierunku zdrowie publiczne udzielają się czynnie w następujących Studenckich Kołach Naukowych: Zdrowia Publicznego, Organizacji i Zarządzania w Ochronie Zdrowia, a także Dydaktyki Ratownictwa oraz Fizjoterapii Pourazowej. Działalność naukowa studentów obejmuje zarówno aktywny udział w konferencjach, jak również publikowanie wyników badań w czasopiśmie naukowych. Aktywność badawcza studentów wsparta wiedzą i doświadczeniem nauczycieli akademickich pozwala na indywidualizację kształcenia i przygotowanie zainteresowanych studentów do kontynuacji kształcenia na prowadzonych przez Wydział studiach doktoranckich.

Jednostki wydziałowe mające kluczowe znaczenie w kształceniu na ocenianym kierunku współpracują naukowo z licznymi Uniwersytetami m.in. w Austrii, USA i Wielkiej Brytanii. Inny wymiar współpracy międzynarodowej stanowi mobilność naukowców związana z prowadzeniem zajęć dydaktycznych na zagranicznych uczelniach – w latach 2012-16 zajęcia na uniwersytetach m.in. w Estonii, Turcji i Słowacji prowadziło 16 wykładowców. Wykłady otwarte dla studentów, w tym studentów kierunku zdrowie publiczne, wygłaszają także profesorowie wizytujący.

1.3 Obowiązujące na kierunku zdrowie publiczne efekty kształcenia dla studiów I stopnia i studiów II stopnia zostały przyjęte Uchwałą nr 13 Senatu UMK z dnia 26 stycznia 2016 r. i obowiązują od naboru w roku akademickim 2016/2017. Obowiązujące wcześniej efekty kształcenia wdrożone zostały od roku akademickiego 2012/2013. Główna zmiana w efektach kształcenia dla kierunku wdrożona w 2016 roku dotyczyła umiejscowienia kierunku w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, w miejsce wcześniejszego międzyobszarowego umiejscowienia kierunku (w obszarze nauk medycznych i nauk społecznych). Obecne, jednoobszarowe umiejscowienie kierunku w bardziej jednoznaczny i odpowiedni sposób charakteryzuje zdobywane przez studentów kierunku kwalifikacje.

Realizowane na studiach I i II stopnia efekty kształcenia umożliwiają studentom uzyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych o charakterze ogólnoakademickim. W przypadku obu poziomów studiów studenci realizują efekty kształcenia dotyczące obszarów kluczowych z punktu widzenia nauki i praktyki zdrowia publicznego, którymi są:

1. ocena stanu zdrowia i determinant zdrowia populacji
  - efekty dla studiów I stopnia: K_W03-05, K_U05-09, K_U20, K_K13
  - efekty dla studiów II stopnia: K_W01-02, K_W13, K_U04, K_U10, K_K06
2. projektowanie i realizacja programów zdrowotnych i profilaktycznych
  - efekty dla studiów I stopnia: K_W08, K_W15, K_W18, K_W20, K_W28, K_U11-13, K_U21-23, K_K03, K_K05
  - efekty dla studiów II stopnia: K_W08, K_W14, K_W17-18, K_U07-08, K_U14, K_K03, K_K09, K_K12
3. ekonomiczne, organizacyjne i prawne aspekty ochrony zdrowia
  - efekty dla studiów I stopnia: K_W09-13, K_W21, K_W25-26, K_U19, K_U27-28, K_U31, K_U34, K_K02, K_K05

- efekty dla studiów II stopnia: K_W04-05, K_W12, K_W16, K_W19-25, K_W32, K_U11, K_U17, K_U20, K_K07-08
4. rola informacji i badań naukowych w działaniach z zakresu zdrowia publicznego
- efekty dla studiów I stopnia: K_W07, K_W23, K_W29-30, K_U29, K_U24, K_U33, K_K01, K_K10
  - efekty dla studiów II stopnia: K_W06-07, K_W11, K_W26-27, K_W32, K_U05-06, K_U13, K_U15-16, K_U21-22, K_K09-10

Realizacja efektów kształcenia w ww. obszarach wpisuje się w koncepcję kształcenia na kierunku, a także jest dostosowana do poziomu studiów i ich ogólnoakademickiego profilu, tj. w przypadku studiów I stopnia przygotowuje studentów do prowadzenia badań naukowych, natomiast w przypadku studiów II stopnia umożliwia studentom udział w badaniach naukowych. Kierunkowe efekty korespondują przy tym z efektami kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, co pozwala na zdobycie przez studentów kwalifikacji z dziedziny nauk o zdrowiu.

Efekty kształcenia są sformułowane jasno, w sposób który umożliwia zarówno ich realizację jak i weryfikację ich osiągnięcia. W opisie efektów kształcenia uwzględniono efekty kształcenia z zakresu języka obcego.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zdaniem ZO PKA koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku i plany jej rozwoju są zgodne z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiadają celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce jakości, uwzględniają postęp w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, są zorientowane na potrzeby otoczenia, w tym w szczególności potrzeby rynku pracy, a także biorą pod uwagę wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe właściwe dla zakresu kształcenia. Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, który odpowiada obszarowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany, w dziedzinach nauki oraz dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, a także wykorzystuje wyniki badań w projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku, jak również w jego realizacji i doskonaleniu. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć tworzących program studiów opisują poziom i profil kwalifikacji, do której prowadzi program kształcenia, ich zakres merytoryczny jest powiązany z obszarem wiedzy, dziedzinami nauki oraz dyscyplinami naukowymi, które są podstawą koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku oraz z badaniami realizowanymi w jednostce, są spójne z opisem efektów właściwym dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności badawczych, znajomość języka obcego, a także kompetencje społeczne niezbędne w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Mocne strony:

1. dynamiczny rozwój naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku oraz studentów kierunku zdrowie publiczne

2. prowadzenie ożywionej współpracy krajowej i zagranicznej przez pracowników Wydziału powiązanych z kierunkiem zdrowie publiczne
3. istotny wkład interesariuszy zewnętrznych w koncepcję kształcenia poprzez udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w pracach Wydziałowej Rady Pracodawców, w której skład wchodzi przedstawiciele szpitali, Powiatowego Urzędu Pracy, Państwowej Inspekcji Pracy, Narodowego Funduszu Zdrowia, Urzędu Miasta oraz Urzędu Wojewódzkiego

Słabe strony:

1. zbyt szeroki zakres przypisanych dziedzin naukowych do kierunku zdrowie publiczne
2. zbyt wąska ścieżka specjalizacyjna „systemy zarządzania jakością w radiologii” dla absolwentów studiów I stopnia na ocenianym kierunku

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

1. przypisanie kierunku zdrowie publiczne do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, z pominięciem nauk o kulturze fizycznej
2. przekształcenie ścieżki specjalizacyjnej systemu zarządzania jakością w radiologii na ścieżkę systemu zarządzania jakością w ochronie zdrowia, ponieważ jest to zbyt wąska tematyka dla absolwentów studiów I stopnia, gdzie nie ma poruszanych zagadnienia z zakresu radiologii bądź wyrównanie różnic programowych na I roku studiów II stopnia w grupie osób, które nie są absolwentami kierunku elektroradiologia I stopnia

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1 Plan studiów I stopnia przewiduje realizację procesu kształcenia w 12 modułach. Wszystkie moduły wymagają bezpośredniego udziału studentów i nauczycieli akademickich. W każdym semestrze student uzyskuje ok. 30 punktów ECTS, które składają się na 60 punktów ECTS uzyskiwanych w każdym roku studiów. Począwszy od III semestru studiów do ostatniego semestru realizowane są dwa moduły specjalnościowe, które studenci mogą wybrać w celu pogłębienia wykształcenia w jednym z aspektów zdrowia publicznego. Wraz z innymi modułami do wyboru, prowadzą one do uzyskania 90 punktów ECTS, co stanowi 50% ogółu punktów ECTS uzyskiwanych w ramach studiów I stopnia.

Na studiach II stopnia realizowanych jest 11 modułów. Również i tu wszystkie moduły wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Od pierwszego roku realizowane są moduły umożliwiające zdobycie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych bezpośrednio związanych z tematyką zdrowia publicznego.

Wyodrębnienie modułów oraz czas pracy przeznaczony na ich realizację określony punktami ECTS nie budzi zastrzeżeń.

Na ocenianym kierunku na studiach I i II stopnia prowadzony jest także wykład kursowy/ogólnouczelniany zgodnie z zarządzeniem nr 19 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 13 lutego 2015 r. w sprawie organizacji zajęć ogólnouniwersyteckich w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wykład ogólnouczelniany umożliwia studentom uzyskanie wiedzy z różnych dziedzin niezwiązanych bezpośrednio z tematyką realizowanych studiów, sprzyja rozwojowi ogólnemu lub wzmacnia pozycję studenta na rynku pracy. Wydział zobowiązany jest w danym roku akademickim zgłosić ofertę zajęć ogólnouniwersyteckich prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale.

Program studiów I stopnia przewiduje realizację zajęć w formie wykładów, ćwiczeń, praktyki zawodowej, lektoratu oraz seminarium. Pomimo, że kierunek zdrowie publiczne ma profil ogólnoakademicki, zajęcia o charakterze praktycznym stanowią ok. 60% ogółu godzin. Harmonogram zajęć przygotowywany jest z uwzględnieniem uwag studentów i wykładowców dotyczących długości trwania pojedynczych zajęć, a także przerw pomiędzy zajęciami, m.in. z uwagi na czas przejazdu pomiędzy budynkami dydaktycznymi. Mimo to studenci kierunku zdrowie publiczne podczas spotkania z ZO PKA skarżyli się na zbyt długie przerwy pomiędzy zajęciami (tzw. „okienka”). Liczebność grup zajęciowych określa Uchwała nr 107 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z dnia 23.06.2015. Zajęcia odbywają się najczęściej w 30-osobowych grupach dziekańskich oraz grupach 15-osobowych, w zależności od formy zajęć. Taka liczba studentów w grupie pozwala na realizację efektów kształcenia.

Na studiach stacjonarnych II stopnia zajęcia realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, praktyki zawodowej oraz seminarium. Mimo, że kierunek zdrowie publiczne ma profil ogólnoakademicki, zajęcia o charakterze praktycznym stanowią ok. 55% ogółu godzin. Harmonogram zajęć konstruowany jest w podobny sposób, jak dla studiów I stopnia.

W planach studiów I i II stopnia wyodrębniono godziny dydaktyczne (praktyki śródroczne), które stanowią integralną część konkretnego przedmiotu i mają na celu wprowadzenie metod bardziej praktycznej i aktywnej formy realizacji określonych treści kształcenia. Są to najczęściej zajęcia terenowe, projektowe, warsztatowe lub hospitacyjne w szpitalach, firmach i instytucjach zgodnych z profilem kształcenia i mają na celu zapoznanie studentów z realnymi wymogami rynku pracy w odniesieniu do konkretnej specjalności. Zastosowanie tej formy zajęć jest istotnym elementem uprzątniania procesu dydaktycznego. Praktyki realizowane są w ramach zajęć prowadzonych w jednostkach Wydziału Nauk o Zdrowiu, zgodnie z dokumentem „Organizacja praktyk zawodowych na kierunku zdrowie publiczne” oraz harmonogramem ujętym w Dzienniku studenckich praktyk zawodowych na studiach I i II stopnia. Począwszy od II roku studiów I stopnia, program praktyk zawodowych został dostosowany do specyfiki wybieranej specjalności (Administracja zdrowiem publicznym lub Profilaktyka społeczna). Wymiar praktyk wynosi 185 godz. (administracja zdrowiem publicznym) oraz 225 godz. (profilaktyka społeczna) godzin na studiach I stopnia. Na studiach

II stopnia praktyki zawodowe obejmują 80 godzin. Wydział Nauk o Zdrowiu dysponuje szeroką bazą instytucji zlokalizowanych zarówno na terenie miasta, jak również województwa kujawsko-pomorskiego i ościennych województw, w których studenci kierunku zdrowie publiczne mogą realizować praktyki zawodowe. Placówki, w których organizowane i realizowane są praktyki podlegają ocenie zgodnie z kryteriami zawartymi w Arkuszu wyboru i oceny placówki dla potrzeb kształcenia praktycznego studentów.

Studenci na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, że należałoby nieco bardziej rozbudować ofertę zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do wykonywania zawodu.

W związku z niewystarczającą liczbą kandydatów biorących udział w rekrutacji, zajęcia na studiach niestacjonarnych I i II stopnia nie są obecnie prowadzone.

Treści kształcenia realizowane na studiach I stopnia pogłębiane są na studiach II stopnia, a dodatkowo wzbogacone o nowe. Realizacja treści kształcenia prowadzi do uzyskania zaplanowanych efektów kształcenia. Uwzględniają one także najnowsze osiągnięcia z zakresu zdrowia publicznego i odpowiadają aktualnym potrzebom rynku pracy w tym zakresie.

Studenci na spotkaniu z ZO zgłosili uwagi dotyczące powtarzania na studiach II stopnia niektórych treści realizowanych na studiach I stopnia. Dotyczy to w szczególności przedmiotu organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia, podczas których realizują dokładnie ten sam projekt na zaliczenie.

Studenci mają możliwość realizacji efektów kształcenia także w ramach badań naukowych realizowanych przez studenckie koła naukowe działające na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Efektem tej pracy jest współprzygotowanie publikacji, których treść odnosi się do kierunkowych efektów kształcenia. W raporcie samooceny przedstawiony został wykaz publikacji Studenckiego Koła Naukowego „Ekonomia w medycynie”, które w wykazie studenckich kół naukowych Studenckiego Towarzystwa Naukowego z dnia 16.05.2017 jednak nie figuruje.

Metody kształcenia stosowane na studiach I stopnia zostały dobrane w sposób umożliwiający realizację założonych efektów kształcenia. Najczęściej stosowanymi metodami wyposażającymi studentów w wiedzę są wykłady informacyjne, problemowe i konwersatoryjne. W szczególności dwie ostatnie metody kształcenia aktywizują studentów, motywują ich do samodzielnego rozwiązywania problemów oraz formułowania własnych, co ma ważne znaczenie w przygotowaniu studentów do działalności naukowej. Najczęściej stosowane metody kształcenia prowadzące do nabycia umiejętności to praca w podgrupach, często na dostarczonych przez prowadzącego zajęcia materiałach, analiza przypadków, debata, metoda stolików eksperckich i przygotowanie prezentacji przez studentów. Metody pracy grupowej (praca w podgrupach, metoda stolików eksperckich), a także metody wykorzystywane w trakcie praktyk zawodowych umożliwiają realizację efektów związanych z pracą w zespole interdyscyplinarnym, udziałem w dyskusjach, krytycznym myśleniem, a także potrzebą systematycznego podnoszenia własnych kwalifikacji. Efekty kształcenia prowadzące do posługiwania się językami obcymi uzyskiwane są za pomocą takich metod, jak analiza tekstów, konwersacje, prezentacje, referaty i słuchowiska.

Metody kształcenia na studiach II stopnia są podobne, jak na studiach I stopnia i umożliwiają pogłębianie zdobytej już wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty kształcenia związane z wiedzą przekazywane są za pomocą wykładów informacyjnych, problemowych i

konwersatoryjnych. Metody prowadzące do uzyskania efektów związanych z umiejętnościami to dyskusje, prezentacje, praca grupowa i wprowadzające umiejętność aktywnej partycypacji w badaniach, takie jak realizacja projektów. Podobnie, jak w przypadku studiów I stopnia, efekty związane z kompetencjami społecznymi realizowane są w trakcie pracy grupowej, dyskusji dydaktycznych oraz metod uczestniczących wykorzystywanych w trakcie praktyk zawodowych.

Na podkreślenie zasługuje wprowadzenie na kierunku metod dydaktycznych łączących praktyczne elementy kształcenia z profilem ogólnoakademickim, np. w ramach przedmiotu „Zarządzanie projektem”, od roku akademickiego 2016/2017 studenci analizują wnioski do NCBiR o finansowanie projektów naukowo-badawczych, a także wypełniają własne wnioski. Ponadto w ramach przedmiotu „Organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia” studenci przygotowywali projekt dokumentów założycielskich podmiotu leczniczego.

Wydział Nauk o Zdrowiu CM UMK zapewnia studentom, w tym studentom kierunku zdrowie publiczne, kształcenie zgodne z ich indywidualnymi potrzebami, co dotyczy również studentów niepełnosprawnych. Możliwości dostosowania metod kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów, w tym osób niepełnosprawnych zostały sformułowane m.in. w §9 Regulaminu Studiów (Uchwała nr 57 Senatu UMK z dnia 28.04.2015 z późn. zm.) dotyczącym Indywidualnej Organizacji Studiów. W przypadku studentów niepełnosprawnych plan studiów dostosowywany jest do rodzaju niepełnosprawności.

Innym przykładem dostosowania metod kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów jest możliwość prowadzenia zajęć dydaktycznych na odległość, zgodnie z Zarządzeniem nr 25 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Uczelnia dysponuje możliwością kształcenia on-line przy wykorzystaniu platformy zdalnego nauczania Moodle, która jest narzędziem nowoczesnego wsparcia dydaktyki. Zdrowie publiczne jest kierunkiem, z najszerzej wdrożoną ofertą kształcenia na odległość. W latach 2013-2016 na studiach I i II stopnia zrealizowano 6 przedmiotów w ramach kształcenia na odległość, tj.: biznesplan organizacji, finanse publiczne, ekonomika i finansowanie w ochronie zdrowia, ekonomia, zarządzanie projektami oraz ekonomika organizacji pozarządowych. Z możliwości e-learningu skorzystało w tym okresie ok. 300 studentów ocenianego kierunku. W ramach przedmiotów prowadzonych metodą e-learningową studenci mieli nieograniczony czasowo dostęp do materiałów dydaktycznych, nie tylko tych, które dotyczą kształcenia samodzielnego, ale także do materiałów omawianych i wykorzystywanych na zajęciach. Prowadzone na kierunku kształcenie na odległość podlegało ocenie przez studentów, którzy wypełniali anonimowe ankiety dotyczące tej formy kształcenia. Kilkunastu nauczycieli akademickich uczestniczyło w ostatnich latach w kursach prowadzenia nauczania metodą e-learningu, poszerzając swoją wiedzę i umiejętności w tym kierunku. Istotną informacją jest fakt, że w roku akademickim 2016/2017 zajęcia na odległość nie są prowadzone z powodu konieczności dostosowania oferty kształcenia na odległość do nowych regulacji Uniwersytetu w tym zakresie. Pomimo to, materiały dydaktyczne wykorzystywane na zajęciach z niektórych ww. przedmiotów (prezentacje wykładowców, zbiory zadań, teksty prasowe, ćwiczenia) są wciąż udostępniane studentom na platformie Moodle, wspomagając tym samym proces dydaktyczny.

2.2 Weryfikacja efektów kształcenia studentów na kierunku zdrowie publiczne jest prowadzona sukcesywnie w trakcie kolejnych etapów kształcenia, przede wszystkim przez:

- zaliczenia cząstkowe,
- wystawianie ocen końcowych z danego przedmiotu, widniejących w odpowiednim protokole ocen (ocena końcowa i wyniki w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), wpisywanych do systemu USOS,
- sprawdzenie, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte w czasie studiów poprzez pracę w trakcie seminarium dyplomowym i włożoną w przygotowanie pracy dyplomowej,
- sprawdzenie, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte w czasie studiów poprzez egzamin dyplomowy,
- sprawdzenie, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte w czasie studiów poprzez kwestionariusz oceny zajęć dydaktycznych,
- sprawdzenie, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte w czasie studiów poprzez badanie losów zawodowych absolwentów.

Zasady oceny studentów określa Regulamin Studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Metody weryfikacji efektów kształcenia uwzględniające specyfikę danego przedmiotu i treści programowe są wskazane i opisane wraz z kryteriami oceniania w szczegółowym i czytelnym sylabusie danego przedmiotu, do którego studenci mają zapewniony dostęp u osoby prowadzącej zajęcia dydaktyczne, w Dziekanacie i on-line w systemie USOS.

Procedurę dyplomowania, kontrolę i nadzór nad procesem dyplomowania określa Zarządzenie nr 45 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 18 kwietnia 2016 r. – postępowanie w sprawie nadania tytułu zawodowego w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na różnych etapach i poziomach kształcenia:

- I etap - zaliczenie cząstkowe wszystkich modułów czy przedmiotów z zastosowaniem oceny formatywnej i podsumowującej,
- II etap - weryfikacja efektów kształcenia poprzez seminaρια dyplomowe,
- III etap - weryfikacja efektów w trakcie egzaminu dyplomowego,
- IV etap - weryfikacja efektów kształcenia na podstawie oceny losów absolwentów.

Weryfikacja dotyczy wszystkich kategorii efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych a sposoby ich weryfikacji określone są w sylabusach.

Metodami sprawdzania efektów kształcenia na ocenianym kierunku w trakcie studiów I stopnia są zaliczenia pisemne zawierające zamknięte pytania testowe, bądź pytania otwarte oraz egzaminy ustne, których tematyka odnosi się do treści realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów. W celu weryfikacji efektów kształcenia z grupy umiejętności i kompetencji społecznych, studentom ma obowiązek napisania eseju, przygotowania projektu lub raportu z badań, a niekiedy udziału w symulowanej scenie. Metody weryfikacji wiedzy i umiejętności z zakresu używania języka obcego to testy, referaty oraz prezentacje multimedialne wygłaszane przez studentów.

W ramach studiów I stopnia prowadzone są praktyki zawodowe, których tematyka odnosi się do zarządzania i organizacji w ochronie zdrowia, funkcjonowania ośrodków profilaktyki i promocji zdrowia oraz wsparcia społecznego. Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia w ramach praktyk odbywa się poprzez potwierdzenie realizacji wszystkich zadań wymienionych w dzienniczku praktyk, ewentualnie za pomocą dodatkowego testu bądź zaliczenia ustnego.

Na studiach II stopnia powyższe metody zostały poszerzone o przygotowanie własnych artykułów naukowych, narzędzi badawczych oraz prowadzenie prostych badań. Praktyki zawodowe prowadzone w ramach studiów II stopnia odnoszą się do psychologicznych aspektów zdrowia publicznego, zarządzania kryzysowego oraz jakości w ochronie zdrowia.

Dokumenty powstałe w wyniku zaliczania poszczególnych etapów kształcenia (testy, protokoły egzaminów ustnych, projekty wykonane przez studentów) przechowywane są w Katedrach do momentu ukończenia studiów przez danego studenta. Prace dyplomowe kończące studia i dzienniczki praktyk przechowywane są w Dziekanacie przez okres 2 lat po ukończeniu studiów przez danego studenta, zgodnie z Zarządzeniem nr 142 Rektora UMK z dnia 1 grudnia 2010 r.

Podczas wizytacji można było zapoznać się z dokumentacją zakończonych przedmiotów, a podczas hospitacji zajęć dokonać weryfikacji zapisanego standardu realizacji przedmiotu.

Podczas zaliczania efektów lub formy zajęć wystawiane były oceny zgodnie z podanymi kryteriami wyrażone w postaci stopni lub punktów. Przystąpienie do zaliczenia końcowego bądź egzaminu przedmiotu uwarunkowane było zaliczeniem poszczególnych form zajęć. Metody podsumowujące przy zaliczeniu końcowym/egzaminie były zróżnicowane - najczęściej była to forma pisemna opisowa, rzadziej test jednokrotnego wyboru w odniesieniu do efektów wiedzy oraz części oceniające umiejętności w postaci realizacji zleconego zadania lub prezentacja. Na końcową ocenę przedmiotu składała się ocena uzyskana na egzaminie/zaliczeniu końcowym w różnej proporcji skorygowana o wyniki uzyskane na ćwiczeniach lub seminariach.

Losowo wybrane prace etapowe (egzaminy, zaliczenia) miały dokładnie określone jednoznaczne kryteria oceniania, były różnorodne i pozwalały na weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia.

Tematyka prac dyplomowych realizowanych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medium Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dotyczy zagadnień tematycznych związanych ze specyfiką prowadzonych kierunków studiów i obejmuje zainteresowania studenta, promotora oraz jest związana z zapotrzebowaniem rynku pracy. Tematyka prac licencjackich pisanych w ramach studiów I stopnia na kierunku zdrowie publiczne odnosi się głównie do profilaktyki i promocji zdrowia, problemów zdrowotnych osób w różnych grupach społecznych, a także organizacji systemu ochrony zdrowia. Prace magisterskie pisane w ramach studiów II stopnia dotyczą przeważnie oceny zachowań zdrowotnych i wiedzy zdrowotnej w różnych grupach społecznych, organizacji i aspektów funkcjonowania ośrodków ochrony zdrowia i pomocy społecznej, a także wpływu różnych czynników na pracę osób zatrudnionych w ochronie zdrowia.

Analiza losowo wybranych prac dyplomowych wykazała, że zakres tematyki prac dyplomowych jest zgodny z realizowanym programem, a same prace spełniają wymogi stawiane pracom licencjackim i magisterskim. Analizowane prace nie były weryfikowane przez program antyplagiatowy, ponieważ do 1 stycznia 2017 roku decydował o tym promotor. Od 1 stycznia 2017 roku obowiązuje Zarządzenie nr 45 Rektora UMK w Toruniu z dnia 18 kwietnia 2016, zgodnie z którym za weryfikację pracy dyplomowej w programie antyplagiatowym w Otwartym Systemie Antyplagiatowym (OSA) odpowiada promotor pracy. W analizowanych egzemplarzach prac dyplomowych znajdujących się w aktach osobowych studenta na stronie tytułowej znajduje się potwierdzenie przyjęcia i akceptacji pracy przez promotora oraz potwierdzenie złożenia pracy z datą i podpisem pracownika Dziekanatu. Jedna z prac magisterskich nie posiada skanu uchwały Komisji Bioetycznej, która powinna znaleźć się w „Aneksie” zgodnie z Regulaminem pisania prac dyplomowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum UMK, stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały nr 28/15 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu. Student pisemnie oświadcza, że pracę wykonał samodzielnie, zaś promotor oświadcza, że praca spełnia warunki dopuszczenia jej do postępowania o nadanie tytułu zawodowego. Po zapoznaniu się z wybranymi losowo pracami licencjackimi i magisterskimi ZO PKA nie miał innych zastrzeżeń do ocenionych prac.

Monitorowanie losów absolwentów UMK reguluje Zarządzenie nr 103 Rektora UMK z dnia 05.07.2016 r. w sprawie procedury monitorowania losów absolwentów w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Badanie jest przeprowadzane po 6 miesiącach oraz po 3 latach od ukończenia studiów i obejmuje analizę: aktywności zawodowej absolwentów, formy zatrudnienia, najważniejszych kompetencji, umiejętności i certyfikatów potrzebnych na rynku pracy w opinii pracujących absolwentów oraz oceny programu studiów w zetknięciu z rynkiem pracy.

Aktualne dane dotyczące monitorowania losów absolwentów kierunku zdrowie publiczne dotyczą roku 2014 i 2015. Z badań wynika, że większość absolwentów studiów I stopnia (ok. 80%) kontynuowało naukę. Prawie wszyscy badani (ok. 90%) po ukończeniu studiów byli aktywni zawodowo. Pracujący absolwenci za najważniejsze kompetencje na zajmowanych stanowiskach uznali komunikatywność, umiejętność organizacji pracy, sumienność i dokładność, samodzielność oraz odporność na stres. Za najbardziej przydatne elementy studiów w pracy zawodowej absolwenci uznali zagadnienia dotyczące ekonomii, organizacji ochrony zdrowia i komunikacji społecznej. Zdaniem absolwentów zmiany w programie studiów powinny dotyczyć zwiększenia godzin dotyczących prawa, psychologii i komunikacji. Absolwenci nie wskazali przedmiotów niepotrzebnych.

2.3 Zasady rekrutacji na Wydziale Nauk o Zdrowiu CM UMK są regulowane uchwałami Senatu UMK, które są wydawane co roku i regulują zasady rekrutacji na kolejny rok akademicki. Rekrutacja na studia I stopnia ma postać konkursu świadectw dojrzałości. Brane są pod uwagę wyniki egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym z następujących przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, fizyka i astronomia, wiedza o społeczeństwie, język polski, geografia, matematyka, informatyka lub historia. O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci, którzy posiadają tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny dowolnego kierunku lub makrokierunku, co nie zapewnia właściwego doboru kandydatów na studia II stopnia. Podstawą do ustalenia rankingu

kandydatów jest konkurs dyplomów. Kandydaci, którzy uzyskali dyplom ukończenia studiów za granicą kwalifikowani są na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej, której zakres obejmuje treści programowe studiów I stopnia kierunku zdrowie publiczne. ZO PKA zaleca konieczność powrotu do weryfikacji efektów z zakresu studiów I stopnia na kierunku zdrowie publiczne osób ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia, a tym samym zaleca wprowadzenie stosownych zmian do Regulaminu przyjęć na studia II stopnia.

Zasady zaliczania poszczególnych etapów studiów określa §29 Regulaminu Studiów. Warunkiem zaliczenia semestru lub roku studiów jest uzyskanie zaliczenia zajęć określonych planem studiów, zdanie wszystkich egzaminów z przedmiotów kończących się egzaminem i zaliczenie praktyk w danym semestrze lub roku oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS.

Zasady procesu dyplomowania na Wydziale Nauk o Zdrowiu reguluje Zarządzenie nr 45 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 18 kwietnia 2016 r. o postępowaniu w sprawie nadania tytułu zawodowego w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Regulamin studiów. Warunki, jakie musi spełnić student, aby zostać dopuszczonym do egzaminu dyplomowego to złożenie w Dziekanacie Wydziału Nauk o Zdrowiu wymaganych dokumentów, zgodnie z wyznaczonymi terminami oraz zaliczenie wszystkich przedmiotów, praktyk studenckich i zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych w planie studiów, a także uzyskanie oceny pozytywnej z pracy dyplomowej. Wyżej wymienione musi być udokumentowane w systemie USOS, nie później niż na trzy dni przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Wszczęcie postępowania o nadanie tytułu zawodowego następuje na pisemny wniosek studenta zaakceptowany przez promotora, złożony w Dziekanacie Wydziału z wymaganymi dokumentami. Następnie Dziekan Wydziału zatwierdza wniosek, wyznacza recenzenta i termin egzaminu. Po wprowadzeniu przez studenta pracy do elektronicznego Archiwum Prac Dyplomowych oraz zatwierdzeniu prawidłowości wprowadzonych danych przez promotora, Promotor i recenzent sporządzają recenzję pracy dyplomowej. Po ostatecznym zatwierdzeniu pracy przez promotora, student drukuje jeden egzemplarz pracy dyplomowej i składa go w Dziekanacie Wydziału nie później niż trzy dni przed terminem egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez Dziekana Wydziału komisją egzaminacyjną. Na wniosek studenta egzamin może mieć charakter egzaminu otwartego z udziałem publiczności. Komisja przeprowadza egzamin w formie ustnej, ustala wynik egzaminu, sporządza protokół i podejmuje decyzję w sprawie nadania tytułu zawodowego. Ustalenie wyniku egzaminu następuje w trakcie niejawnego narady komisji. Procedura nadania tytułu zawodowego kończy się wraz z wydaniem studentowi dyplomu i innych dokumentów związanych z ukończeniem studiów.

Szczegółowe instrukcje dotyczące sposobu pisania prac dyplomowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu CM UMK określa Regulamin pisania prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) przez studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu CM UMK, stanowiący załącznik do uchwały 28/15 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu z dnia 22.01.2015. Prace dyplomowe na studiach I stopnia mają charakter prac poglądowych bądź prac kazuistycznych opartych na opisach przypadków, z wyjątkami określonymi w regulaminie zatwierdzonym przez Radę Wydziału, natomiast na studiach II stopnia praca magisterska musi mieć charakter pracy oryginalnej (badawczej).

Studenci nie zgłaszali uwag do procesu dyplomowania. Ich zdaniem proces dyplomowania jest przejrzysty, samodzielnie rejestrują pracę w USOS-ie, a następnie zanoszą ją wydrukowaną z kodami do sekretariatu. Pytania w trakcie obrony dotyczą pracy dyplomowej oraz wiedzy uzyskanej w toku nauczania.

Wydział Nauk o Zdrowiu oferuje swoim absolwentom możliwość dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych m.in. z zakresu organizacji opieki geriatrycznej, długoterminowej i paliatywnej oraz biostatystyki. Absolwent kierunku zdrowie publiczne może również podjąć studia doktoranckie (studia III stopnia). Wydział Nauk o Zdrowiu bierze również udział w szkoleniu specjalizacyjnym z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, skierowanym w głównej mierze do absolwentów kierunku zdrowie publiczne, a ponadto stwarza możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji w ramach szeregu kursów dokształcających.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym reguluje Uchwała Nr 91 Senatu UMK z 26 maja 2015r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w UMK w Toruniu oraz Zarządzenie Nr 51 Rektora UMK z 26 kwietnia 2014 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w UMK w Toruniu. Uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu nr 197/16 z dnia 12.05.2016 r. ustanowione zostały zasady potwierdzania efektów uczenia się na wydziale, natomiast uchwałą nr 198/16 z dnia 12.05.2016 r. powołana została Wydziałowa Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się. Komisja rozpatruje wnioski złożone przez kandydatów, następnie wydaje odpowiednią rekomendację, w oparciu o którą zapada decyzja Dziekana Wydziału. W wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć wnioskodawcy nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Dotychczas na Wydziale Nauk o Zdrowiu nie była przeprowadzana procedura potwierdzania efektów uczenia się.

W uczelni określono również zasady uznawania efektów kształcenia uzyskanych w ramach szkolnictwa wyższego, co umożliwia zaliczanie studentom zajęć, które odbyli w ramach programów mobilności studenckiej, np. Erasmus lub Most, jak również przenoszenie studentów z innych uczelni kształcących na takim samym kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plan studiów dla ocenianego kierunku oraz formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w jednostce badań naukowych w dziedzinach nauki związanych z tym kierunkiem studiów. Stosowane metody kształcenia są zorientowane na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w przypadku studiów I stopnia – co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, zaś w przypadku studiów II stopnia – udział w badaniach.

System sprawdzania i oceniania zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, stosowane metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się.

Zakres i poziom efektów kształcenia uzyskanych przez studentów jest weryfikowany poprzez prace etapowe i egzaminacyjne, projekty, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, osiągnięcia naukowe i inne studentów, pozycję absolwentów na rynku pracy lub dalszą edukację.

W jednostce są stosowane formalnie przyjęte i opublikowane, jednak nie do końca spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci (konieczność powrotu do weryfikacji efektów z zakresu I stopnia kierunku zdrowie publiczne osób ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia poprzez wprowadzenie stosownych zmian do Regulaminu przyjęć na studia II stopnia).

Mocne strony:

1. wykorzystanie technik e-learningowych w kształceniu studentów ocenianego kierunku
2. udostępnianie materiałów dydaktycznych wykorzystywanych na zajęciach z wybranych przedmiotów na platformie Moodle, wspomagając proces dydaktyczny

Słabe strony:

1. niewłaściwy dobór kandydatów na studia II stopnia (brak weryfikacji efektów z zakresu I stopnia kierunku zdrowie publiczne osób ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia)

Dobre praktyki

Istotnym elementem procesu doskonalenia programu kształcenia na kierunku zdrowie publiczne jest wprowadzenie praktycznych elementów kształcenia związanych z profilem ogólnoakademickim, np. w ramach przedmiotu „Zarządzanie projektem”, w ramach którego od roku akademickiego 2016/2017 studenci analizują wnioski do NCBiR o finansowanie projektów naukowo-badawczych, a także wypełniają własne wnioski. Ponadto w ramach przedmiotu „Organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia” studenci przygotowywali projekt dokumentów założycielskich podmiotu leczniczego.

Zalecenia

1. konieczność powrotu do weryfikacji efektów z zakresu I stopnia kierunku zdrowie publiczne osób ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia poprzez wprowadzenie stosownych zmian do Regulaminu przyjęć na studia II stopnia

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1 Informacje o zasadach projektowania, zatwierdzania oraz monitorowania programu kształcenia uzyskano podczas spotkania z kadrami nauczającą oraz przedstawicielami działającą na WNoZ Wydziałowej Komisji Dydaktyczno-Programowej, która powołana jest odrębnie dla każdego z prowadzonych kierunków. Monitorowanie programu kształcenia odbywa się cyklicznie, w każdym roku akademickim. Przeglądu dokonują członkowie Wydziałowej Komisji Dydaktyczno-Programowej opierając się przede wszystkim na sylabusach przedmiotów, raportach z monitorowania karier zawodowych absolwentów (ankieta skierowana do absolwentów zawiera pytania o ocenę uzyskanych kompetencji i ich przydatności na rynku pracy), a także uwagach studentów zawartych w ankietach studenckich. Poza tym, wnioski dotyczące aktualizacji oraz zmiany treści kształcenia, a także wprowadzenia nowych przedmiotów/efektów kształcenia może zgłaszać każdy członek społeczności akademickiej i członkowie powołanej na WNoZ Wydziałowej Rady Pracodawców.

Projektowanie i okresowy przegląd programów kształcenia jest procesem wieloetapowym. Propozycje zmian w programie kształcenia wynikające z okresowego przeglądu lub zgłoszone przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych weryfikuje i zatwierdza w pierwszej kolejności Wydziałowa Komisja Dydaktyczno-Programowa. W kolejnym etapie propozycje zmian są weryfikowane i opiniowane równoległe przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia (WRJK) i Samorząd Studencki (SS). W WRJK są przedstawiciele nauczycieli akademickich i studentów z każdego kierunku (dwóch nauczycieli i jeden student). Po przyjęciu zmian przez WRJK i pozytywnej opinii SS, program kształcenia jest ostatecznie zatwierdzany przez Radę Wydziału. W przypadku jeśli zmiany dotyczą efektów kształcenia, znowelizowany opis efektów kształcenia zatwierdza Senat Uczelni. Za wdrożenie zmian w programie kształcenia odpowiada koordynator przedmiotu. W przypadku, jeśli propozycja zmian w programie kształcenia pochodzi od interesariuszy wewnętrznych, udział interesariuszy zewnętrznych w ocenie propozycji jest niewielki. Należy podkreślić, że znaczna część nauczycieli akademickich pracuje także zawodowo poza uczelnią, przez co są oni jednocześnie interesariuszami zewnętrznymi. Zaleca się jednak, aby propozycje zmian w programie kształcenia były także konsultowane z interesariuszami zewnętrznymi, np. w ramach Wydziałowej Rady Pracodawców. Zmiany i doskonalenie metod kształcenia oraz metod weryfikacji efektów kształcenia leżą w kompetencjach koordynatora przedmiotu.

Studenci biorą udział w projektowaniu i monitorowaniu programu kształcenia. Przedstawiciele studentów są w składzie WRJK i Rady Wydziału. Samorząd Studencki opiniuje propozycje programów kształcenia. Przedstawiciele samorządu studentów obecni na spotkaniu z ZO potwierdzili, że mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia i programów studiów – dzięki ich sugestiom mają one bardziej praktyczny charakter. Jednak pomimo czynnego udziału w pracach komisji i innych organów odpowiedzialnych za kształtowanie i doskonalenie programu studiów, studenci nadal zgłaszają do niego krytyczne uwagi.

System monitorowania i doskonalenia programu kształcenia jest wieloetapowy i kompleksowy. Do doskonalenia programów kształcenia wykorzystywane są informacje pozyskiwane z wielu źródeł, w tym od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, zaleca się jednak, aby wzmocnić tym systemie udział studentów.

3.2 Informacje o programie kształcenia oraz organizacji studiów przekazywane są za pośrednictwem stron internetowych oraz tradycyjnie, w gablotach odpowiednich zakładów i klinik. Informacje są kompletne i zrozumiałe. Studenci nie zgłaszali uwag dotyczących przepływu informacji. Również nauczyciele obecni na spotkaniu z ZO byli poinformowani o kluczowych zasadach pracy na wydziale i prowadzonym procesie kształcenia. Nie zgłaszali również uwag w tym zakresie. Każdy Zakład/Klinika posiada własną stronę internetową, a za kompletność informacji odpowiada jego kierownik. Kompleksowe informacje dotyczące programu kształcenia oraz organizacji studiów i aktualności umieszczone są na stronie internetowej Wydziału. Za kompletność tej informacji odpowiadają pracownicy Dziekanatu. Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia prowadzi własną stronę internetową na której zamieszcza wszystkie informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Informacje dotyczące Uniwersytetu im. M. Kopernika, w skład którego wchodzi Collegium Medicum w Bydgoszczy zawarte są na stronie internetowej UMK. Z rozmowy z Wydziałową Radą ds. Jakości Kształcenia wynika, że nie jest prowadzona ocena dostępności i kompletności informacji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Procedura monitorowania programów kształcenia ma charakter cykliczny i jest wielostopniowa, co sprzyja ich doskonaleniu. W przeglądach programów kształcenia wykorzystywane są różne źródła informacji: uwagi i wnioski zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, informacje pochodzące z ankiet przeprowadzanych wśród studentów oraz absolwentów. Udział interesariuszy wewnętrznych jest wystarczający, natomiast zaleca się konsultowanie propozycji zmian w programie kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych, np. przez działającą w na WNoZ Radę Pracodawców, a także wzmocnienie udziału studentów. Mimo uwag, system doskonalenia programów kształcenia należy uznać za skuteczny.

Upowszechnianie informacji dotyczących procesu kształcenia należy do kierowników jednostek (dotyczy prowadzonych przez nich przedmiotów) oraz Dziekanatu. Informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zawarte są na stronie internetowej prowadzonej przez WRJK. Nie jest prowadzona cykliczna ocena kompleksowości i dostępności informacji.

Dobre praktyki

Do dobrych praktyk należy zaliczyć cykliczność i wieloetapowość procedury przeglądu i zatwierdzania zmian w programie kształcenia.

Zalecenia

Zaleca się konsultowanie propozycji zmian w programie kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych, np. przez działającą w na WNoZ Radę Pracodawców, a także interesariuszy wewnętrznych - studentów oraz ocenę dostępności i kompletności informacji o programie kształcenia i organizacji studiów.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1 Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2 Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3 Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1 Liczba nauczycieli akademickich, pracowników naukowych i pozostałych zatrudnionych na Wydziale Nauk o Zdrowiu CM UMK kształtuje się następująco: 21 profesorów, 27 doktorów habilitowanych, 155 doktorów.

Minimum kadrowe kierunku zdrowie publiczne stanowi 17 nauczycieli akademickich, w tym: 4 z tytułem naukowym profesora, 4 ze stopniem doktora habilitowanego i 9 doktorów. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe mieści się w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizyczne, w dziedzinie nauk o zdrowiu i dziedzinie nauk medycznych, w dyscyplinie medycyna i biologia medyczna. W minimum kadrowym znajdują się nauczyciele, którzy posiadają zróżnicowane doświadczenie dydaktyczne i zawodowe, ściśle związane z naukami o zdrowiu, w szczególności ze zdrowiem publicznym.

Uczenia spełnia warunki minimum kadrowego dla studiów I i II stopnia na kierunku zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim.

Nauczyciele będący w minimum kadrowym prowadzący zajęcia dydaktyczne posiadają odpowiedni dorobek naukowy związany z kierunkiem zdrowie publiczne i posiadają znaczące kompetencje dydaktyczne. Należy podkreślić, że wielu z nich to osoby które stworzyły i prowadzą szkolenia specjalizacyjne, umożliwiające uzyskanie tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia: promocja zdrowia i edukacja zdrowotna, zdrowie publiczne, zdrowie środowiskowe. Zajęcia na kierunku prowadzą ponadto inni pracownicy Wydziału, nie wchodzący w skład minimum. Pracownicy kształcący na kierunku stanowią grono osób z bogatym i zróżnicowanym doświadczeniem dydaktycznym, naukowym oraz zawodowym związanym z naukami o zdrowiu.

4.2 Obsada zajęć na wizytowanym kierunku jest prawidłowa. Nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie ze swoim dorobkiem naukowym. Posiadają znaczące doświadczenie dydaktyczne, co znalazło wyraz w pozytywnej ocenie zajęć hospitowanych przez ZO PKA. Zwraca także uwagę prawidłowy dobór metod dydaktycznych zastosowany przez nauczycieli akademickich, uwzględniający nie tylko specyfikę efektów kształcenia, ale także aktywizację studentów. Kompetencje poszczególnych nauczycieli akademickich pozwalają także na rzetelną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia w ramach prowadzonych przez tych nauczycieli przedmiotów.

Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają bogate doświadczenie dydaktyczne w kształceniu w języku angielskim. Dotyczy to zarówno kształcenia studentów zagranicznych studiujących na Wydziale w ramach programów międzynarodowej mobilności, jak i prowadzenia zajęć gościnnych na zagranicznych uczelniach w ramach programów Erasmus STA.

Pracownicy kształcący na ocenianym kierunku są współautorami podręczników akademickich z zakresu m.in. organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia, promocji zdrowia, opieki długoterminowej i nad osobami starszymi, psychiatrii w praktyce ratownika medycznego, fizjologii człowieka.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku mają kwalifikacje i doświadczenie w prowadzeniu kształcenia na odległość. Kilkunastu pracowników Wydziału odbyło organizowane przez Uniwersyteckie Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania przy UMK szkolenia w zakresie kształcenia na odległość, a także posiada doświadczenie w tym zakresie zdobyte w innych instytucjach edukacyjnych. Na Wydziale godnym podkreślenia jest dostępność materiałów dydaktycznych wykorzystywanych na zajęciach w formie elektronicznej.

4.3 Podstawowym celem polityki kadrowej prowadzonej wobec nauczycieli akademickich jest podejmowanie działań skierowanych na zapewnienie tzw. „minimum kadrowego”, niezbędnego do realizacji wysokiej jakości procesu dydaktycznego w Uniwersytecie, zatrudnianie bardzo dobrze wykształconych naukowców, współpracę naukową z instytucjami krajowymi i międzynarodowymi oraz umożliwienie pracownikom naukowym udziału w międzynarodowych szkoleniach, konferencjach i badaniach naukowych.

Lata 2012-16 były okresem dynamicznego rozwoju naukowego kadry Wydziału – 9 osób uzyskało tytuł profesora, 12 – doktora habilitowanego i 62 doktora. Spośród nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku zdrowie publiczne w tym okresie 2 pracowników uzyskało tytuł naukowy profesora (1 w zakresie nauk o zdrowiu i 1 w zakresie nauk medycznych), 2 pracowników – stopień naukowy doktora habilitowanego nauk o zdrowiu oraz 11 – stopień doktora.

W zakresie polityki kadrowej Uczelnia podejmuje działania zmierzające do zagwarantowania stałego rozwoju zawodowego pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, poprawy stabilności warunków zatrudnienia pracowników, zapewnienia pracownikom naukowym i dydaktycznym na każdym etapie kariery zawodowej możliwości czerpania korzyści z wykorzystania swoich wyników w zakresie badań i rozwoju, poprzez ochronę prawną, w tym przede wszystkim ochronę praw własności intelektualnej.

Podstawowymi narzędziami wykorzystywanymi do oceny jakości kadry WNoZ są hospitacje zajęć dydaktycznych, które są prowadzone na podstawie Zarządzenia Nr 145 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Hospitacjom podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone na poszczególnych wydziałach

Uniwersytetu; procedurę hospitacji na wydziale nadzoruje Dziekan poprzez Wydziałowego koordynatora ds. jakości kształcenia i na podstawie analizy protokołów z hospitacji opracowywane są rekomendacje wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia. W ramach hospitacji ocenia się następujące elementy: 1). odbywanie zajęć zgodnie z planem, 2). umiejętność organizacji zajęć dydaktycznych, 3). poziom merytoryczny i metodyczny zajęć dydaktycznych, 4). zgodność treści zajęć dydaktycznych z programem kształcenia, w tym zakładanymi dla przedmiotu efektami kształcenia wraz z oceną sposobów weryfikacji efektów kształcenia, 5). umiejętność aktywizowania studentów.

Narzędziami realizującymi ocenę jakości kadry nauczającej są także oceny zajęć dydaktycznych dokonywane przez studentów, której podlegają treści zajęć dydaktycznych oraz sposób prowadzenia, a także okresowe oceny nauczycieli akademickich oraz oceny jakości pracy kadry dokonywane przez interesariuszy wewnętrznych tj. Kolegium Dziekańskie, Wydziałową Komisję Programowo – Dydaktyczną, Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia, Wydziałową Komisję Oceniającą Nauczycieli Akademickich, kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału Nauk o Zdrowiu, nauczycieli akademickich Wydziału, Samorząd Studencki - przy zastosowaniu narzędzia jakim jest Kwestionariusz Oceny zajęć dydaktycznych.

Wspomniana ostatnia procedura jest realizowana w oparciu o Zarządzenie Nr 60 Rektora UMK z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Zarządzenia Nr 123 Rektora UMK z dnia 18 września 2015 r. zmieniającego zarządzenie Nr 60 Rektora UMK z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Zarządzenia Nr 75 Rektora UMK z dnia 19 maja 2016 r. zmieniającego zarządzenie Nr 60 Rektora UMK z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Szczegóły ankietyzacji studentów opisano w Kryterium nr 8. Generalnie, mimo, że studenci mają możliwość wpływu na ocenę nauczyciele akademickich, nie korzystają z niej ze względu na wątpliwości dotyczące skutków wyników ankiet dla nauczycieli akademickich.

Zgodnie z art. 132 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2016 poz. 1842) wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, w szczególności w zakresie należytego wykonywania obowiązków. Zgodnie z ust. 2 art. 132 Ustawy o szkolnictwie wyższym oceny okresowej dokonuje podmiot wskazany w statucie uczelni tj. zgodnie z ust. 6 § 121 Statutu UMK (Uchwała nr 135 Senatu UMK z dnia 22 października 2013 r. z późn. zm.) wydziałowa komisja oceniająca, która zostaje powołana przez radę wydziału. W kadencji 2016-2020 Wydziałowa Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich została powołana Uchwałą nr 304/16 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 08.09.2016 r. z późn. zm.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu okresowa ocena przeprowadzana jest zgodnie z zapisami Regulaminu Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich WNoZ CM UMK w Toruniu – zatwierdzonym uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu nr 12/14 z dnia 22 stycznia 2014 r. Komisja oceniająca dokonuje okresowej oceny nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której dany nauczyciel jest zatrudniony.

Zgodnie z ust 3 § 133 Statutu UMK podstawę oceny nauczyciela akademickiego stanowią jego osiągnięcia dydaktyczne, naukowe oraz organizacyjne, przy ocenie uwzględnia się trzy główne elementy: publikacje naukowe; poziom prowadzenia zajęć dydaktycznych, realizację obowiązków organizacyjnych związanych z procesem dydaktycznym. Dodatkowo przy ocenie nauczyciela akademickiego określa się: uczestnictwo w konferencjach naukowych, udział w kolegiach redakcyjnych czasopism naukowych, udział w postępowaniach o nadanie stopni i tytułów naukowych, funkcje pełnione w krajowych i międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych oraz Uniwersytecie.

Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych uwzględnia się ocenę przedstawioną przez studentów i doktorantów w formie ankiet po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych.

Na Wydziale funkcjonuje system motywowania i wspierania kadry w zakresie rozwoju zawodowego. W przypadku motywacji kadry działania te obejmują: przyznawanie Nagród Rektora za działalność naukową, dydaktyczną oraz organizacyjną, wyróżnianie przez Rektora nauczycieli uzyskujących najwyższe oceny prowadzenia zajęć w opinii studentów, przyznawanie Stypendiów Rektora za wysoko punktowane publikacje naukowe. Działania wspierające kadrę realizowane są poprzez: organizację szkoleń dla pracowników z zakresie poszerzania kompetencji dydaktycznych, finansowanie szkoleń i konferencji pracownikom. Działania Uczelni przekładają się określenie i realizację jasnych kryteriów awansu zawodowego.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczenia spełnia warunki minimum kadrowego dla studiów I i II stopnia na kierunku zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim.

Nauczyciele będący w minimum kadrowym prowadzący zajęcia dydaktyczne posiadają odpowiedni dorobek naukowy związany z kierunkiem zdrowie publiczne i posiadają znaczące kompetencje dydaktyczne.

Różnorodność struktury kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku naukowego oraz doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zapewniają możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

W zakresie polityki osobowej Uczelnia podejmuje działania zmierzające do zagwarantowania stałego rozwoju zawodowego pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych.

Mocne strony

Pracownicy mają możliwość wskazywania różnych rozwiązań sprzyjających rozwojowi zawodowemu. Poprzez stronę www.jakosc.umk.pl mogą zgłaszać problemy, pomysły, czy usprawnienia w tym zakresie. Zgłoszone propozycje przekazywane są do władz uczelni za pośrednictwem Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia i stanowią podstawę do formułowania działań doskonalących.

Pracownicy zgodnie z Zarządzeniem Nr 57 Rektora UMK z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie procedury badania satysfakcji pracowników w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu mają możliwość wyrażenia swojej opinii w zakresie funkcjonowania Uniwersytetu, w tym również oceny możliwości rozwoju zawodowego.

Dobre praktyki

Oceny dokonywane przez studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych umożliwiają formułowanie działań doskonalących w zakresie jakości kształcenia, nagradzanie wysoko ocenionych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz wspieranie osób nisko ocenianych

Zalecenia

Należy dokonać analizy systemu ankietyzacji studentów w celu zwiększenia zaangażowania studentów w tę ocenę. Można rozważyć np. ankiety papierowe uzupełniane na ostatnich zajęciach, co przyczyniłoby się do zwiększenia liczby wypełnionych ankiet;

Zaleca się także informowanie studentów o działaniach, które wynikają z ocen studenckich zawartych w ankietach.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wizytowana jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tym z pracodawcami oraz organizacjami pracodawców zapewniając udział przedstawicieli tego otoczenia zarówno w organizacji praktyk zawodowych a także w pracach Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia jako Rada Pracodawców. Uczelnia podpisała szereg krótko- i długoterminowych umów z jednostkami ochrony zdrowia na realizację kształcenia praktycznego oraz praktyk wakacyjnych. Pracodawcy udostępniają na potrzeby kształcenia praktycznego własną infrastrukturę. W odpowiedzi na zapotrzebowanie pracodawców są również realizowane tematy prac dyplomowych na studiach II stopnia.

Pracodawcy współpracujący z Uczelnią to przede wszystkim Dyrektorzy szpitali, przedstawiciel Kujawsko- Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, przedstawiciel Kujawsko-Pomorskiego oddziału NFZ, przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy. Podczas spotkania z ZO Pracodawcy podkreślili, że współpraca z Uczelnią zarówno formalna jak i nieformalna jest bardzo dobra i stale się rozwija. Na szczególną uwagę zasługuje inicjatywa Biura Karier dotycząca udziału i współorganizowania Targów Pracy, bardziej szczegółowo opisanych w Kryterium 8.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka wykazuje się wieloletnią, aktywną współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Włączanie pracodawców w procesy budowania oferty edukacyjnej służące rozwijaniu programów studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy skutkują tym, iż absolwenci znajdują pracę w placówkach związanych z ochroną zdrowia. Działania Uczelni świadczą, że jednostka jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia zakłada wprowadzenie studentów w zagadnienia dotyczące zdrowia publicznego, w kontekście ogólnościowym. Koncepcja kształcenia realizowana przez Uczelnię jest tworzona i podlega modyfikacji w oparciu o wzory

najlepszych światowych uczelni, jak MIT (Department of Biological Engineering) czy Harvard University.

W programie studiów realizowane są przedmioty, których treść obejmuje problematykę zdrowia w kontekście międzynarodowym – „Globalizacja i ochrona środowiska”, czy „Międzynarodowe problemy zdrowia”. Ponadto, na studiach drugiego stopnia realizowany jest odrębny moduł „Globalizacja i zdrowie”.

Na ocenianym kierunku studiów nie są prowadzone regularne zajęcia w języku obcym, jednak w roku akademickim 2016/2017 Wydział oferował studentom 24 wykłady o charakterze ogólnouniwersyteckim, w tym 2 w języku angielskim.

Programy współpracy Wydziału w ramach międzynarodowych projektów naukowych to:

1. Projekt „**Care Price**” (czas trwania projektu: 2011r. – 2013r.). Program Europejskiego Funduszu Społecznego w Finlandii. Koordynator projektu to University of Applied Sciences – Finlandia. Zadaniem strony Polskiej była wymiana doświadczeń między Finlandią i Polską w zakresie stosowania dobrych praktyk w opiece nad osobami starszymi i chorymi przewlekle;
2. **ELLAN** – Program: UE LLP ELLAN - European Later Life Active. Network Koordynator to Jukka Aho - University of Applied Sciences (Finland (Czas trwania projektu: 2013r. – 2016r.). Celem projektu było opracowanie europejskich ram kompetencji do pracy z osobami starszymi w zakresie opieki zdrowotnej i opieki społecznej. Projekt zwiększył wielostronną współpracę między instytucjami szkolnictwa wyższego w Europie oraz ułatwił rozwój i wymianę innowacyjnych praktyk w dziedzinie edukacji i szkoleń na poziomie szkolnictwa wyższego. Collegium Medicum UMK było odpowiedzialne za przeprowadzenie badań opinii profesjonalistów dotyczących kompetencji niezbędnych w pracy z osobami starszymi.

W strukturze Collegium Medicum funkcjonuje jednostka administracyjna, Centrum Kształcenia w Języku Angielskim Collegium Medicum UMK, której zakres obowiązków obejmuje: organizację, planowanie, obsługę administracyjną, dysponowanie środkami finansowymi oraz nadzór nad kształceniem w języku angielskim na kierunkach studiów prowadzonych na wydziałach Collegium Medicum UMK. Obecnie kształcenie w języku angielskim W Collegium Medicum UMK prowadzone jest na kierunku Pielęgniarstwo i Fizjoterapia.

Centrum Kształcenia w Języku Angielskim Collegium Medicum UMK oraz Zakład Lingwistyki Stosowanej oferuje na stronie internetowej Uczelni informacje na temat kształcenia, programu studiów, kryteriów kwalifikacyjnych kandydatów oraz rekrutacji i opłat.

Program kształcenia na kierunku zdrowie publiczne pierwszego stopnia przewiduje realizację 120 godzin lektoratu z języka obcego, cały program kończy się egzaminem potwierdzającym znajomość języka na poziomie B2. Zakład Lingwistyki Stosowanej Collegium Medicum UMK przeprowadza egzaminy z praktycznej znajomości języka angielskiego. Jednak ze względu na małą liczbę osób na studiach I stopnia nie został przeprowadzony test poziomujący, co spowodowało, że wszyscy studenci realizują zajęcia o tym samym stopniu zaawansowania. Zdaniem ZO uniemożliwia to skuteczne dopasowanie metod i treści kształcenia do grupy,

ponieważ powinno się je różnicować w zależności od wiedzy i umiejętności językowych studentów.

Dla kierunku zdrowie publiczne podpisanych jest 8 umów dotyczących wymiany międzynarodowej studentów oraz pracowników, umowy te zawarte są do 2021 roku. W latach 2013 - 2017 zorganizowanych zostało 16 wyjazdów szkoleniowo-dydaktycznych pracowników oraz 2 przyjazdy pracowników zagranicznych. Osoby te wygłaszały wykłady dostępne dla studentów. Mobilność studentów kierunku zdrowie publiczne wspierana jest poprzez możliwość uczestnictwa w krajowym Programie Mobilności Studentów Uczelni Medycznych MOSTUM oraz międzynarodowym programie Erasmus+, przy czym w przypadku kierunku zdrowie publiczne wyjazd dotyczył jednego studenta w roku akademickim 2015/2016. Na Wydziale działa Wydziałowy Pełnomocnik ds. Mobilności, udzielający studentom pomocy w tym zakresie. Podczas spotkania z nim i przedstawicielem Działu Programów Międzynarodowych zostały przedstawione ogólne informacje dotyczące wyjazdów zagranicznych i oferty dla studentów przyjeżdżających. CM UMK oferuje 20 przedmiotów w języku angielskim, które mogą zostać uruchomione dla studentów przyjeżdżających na wszystkie kierunki studiów, jednak jeśli studentowi zależy na konkretnym przedmiocie, oferta ta może zostać poszerzona. W przypadku osób wyjeżdżających ustala się przedmioty realizowane za granicą tak, by w pełni odpowiadały tym z programu studiów, a w ciągu semestru liczba punktów ECTS powinna być jak najbardziej zbliżona do 30 za semestr. Jeśli nie udało się znaleźć dokładnie takich przedmiotów, jakie powinien zrealizować student, po powrocie jest czas na nadrobienie różnic programowych. Pełnomocnik i przedstawiciel do tej pory nie spotkali się z sytuacją, by wyjazd w ramach programu Erasmus przedłużył komuś studia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Pracownicy reprezentujący kierunek realizują programy współpracy Wydziału w ramach międzynarodowych projektów naukowych. Zarówno studenci jak i pracownicy mają możliwość skorzystania z międzynarodowych programów wymiany. Uczelnia zapewnia możliwość nauki języka obcego.

Dobre praktyki

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7. 1 Wydział Nauk o Zdrowiu dysponuje nowoczesną bazą naukowo – dydaktyczną sprzyjającą realizacji procesu kształcenia i prowadzeniu badań naukowych. Studenci mają możliwość odbywania zajęć w placówkach spełniających standardy międzynarodowe. Pracownicy i studenci Wydziału mają do dyspozycji pracownie i laboratoria naukowo – badawcze z zapleczem diagnostyczno – laboratoryjnym znajdujące się w katedrach i klinikach dwóch szpitali uniwersyteckich oraz w placówkach „bazy obcej”: szpitala w Bydgoszczy, Toruniu i Grudziądzu. Infrastruktura dydaktyczna Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy mieści się w licznych budynkach znajdujących się na terenie Bydgoszczy. Sale, na których prowadzone są zajęcia wyposażone są w sprzęt audiowizualny np. projektory, wizualizery, ekrany projekcyjne, rzutniki pisma itp. Dotyczy to zarówno sal wykładowych, jak i ćwiczeniowych. Łącznie do dyspozycji dla zajęć na kierunku *zdrowie publiczne* na terenie uczelni przygotowano 17 sal wykładowych, 18 sal seminaryjnych oraz 3 sale lingwistyczne.

Zajęcia praktyczne w czasie roku akademickiego studenci kierunku *zdrowie publiczne* odbywają się w placówkach położonych w Bydgoszczy: Szpitalu Uniwersyteckim nr 1, Szpitalu Uniwersyteckim nr 2, Urzędzie Wojewódzkim, Urzędzie Miejskim (zajęcia odbywają się w ramach działalności Biura ds. Zdrowia i Polityki Społecznej), Bydgoskim Ośrodkiem Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”. W placówkach tych zajęcia prowadzone są przez wysoko wykwalifikowaną kadrę ww. jednostek oraz w oparciu o wyposażenie wchodzące w ich skład.

Wszystkie budynki Wydziału Nauk o Zdrowiu CM posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu. Przepustowość łączy światłowodowych wynosi 1 GB/s. Dodatkowo, każdy z

budynków jest wyposażony w urządzenia do bezprzewodowej transmisji danych. W ramach sieci uczelnianej studenci oraz pracownicy Uczelni mogą korzystać z sieci eduroam.

Uniwersytet Mikołaj Kopernika korzysta także z platformy zdalnego nauczania Moodle. Przy użyciu wspomnianej platformy prowadzący zajęcia dydaktyczne mają możliwość łatwego udostępniania studentom materiałów dydaktycznych w postaci elektronicznej, komunikację z wybranymi grupami ćwiczeniowymi, a nawet mogą przeprowadzać testy i egzaminy on-line.

Poprzez system Uniwersyteckiej Telewizji Internetowej możliwe jest transmitowanie wykładów na żywo.

Baza dydaktyczna i naukowa Uczelni jest nadzorowana pod względem przepisów BHP,

Budynki CM dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez instalację wind oraz zautomatyzowanych podjazdów dla wózków inwalidzkich. W przypadku modernizacji starszych obiektów bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych są i nadal będą sukcesywnie likwidowane.

Studenci podczas ćwiczeń mogą skorzystać z aparatury badawczej i sprzętu pomiarowo-medycznego, natomiast w przypadku Katedry i Zakładu Laseroterapii i Fizjoterapii studenci w ramach Koła Naukowego Medycyny Fizycznej oraz Koła Naukowego Fotoniki Biomedycznej mogą uczestniczyć w badaniach klinicznych.

Uczelnia dla studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu przygotowała ogólnodostępne sale gimnastyczne, mieszczące się w budynku przy ul. Świętojańskiej 20, będące w strukturze Katedry i Zakładu Podstaw Kultury Fizycznej oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. W budynku dydaktycznym przy ul. Świętojańskiej 20 znajdują się dwie sale gimnastyczne i 2 siłownie. Łączna powierzchnia sal gimnastycznych i siłowni wynosi 318,24 m².

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z ZO infrastruktura Collegium Medicum jest dostosowana do ich potrzeb, a także potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Trudności dotyczą zajęć przy komputerach: technologia informacyjna i statystyka, ponieważ jeden komputer przypada na dwoje studentów, co uniemożliwia każdemu indywidualne realizowanie zadań.

7.2 Biblioteka Medyczna Collegium Medicum w Bydgoszczy jest medycznym zapleczem naukowym regionu. Zbiory biblioteczne udostępnione są w czytelniach, wypożyczalni miejscowej i wypożyczalni międzybibliotecznej. Udostępnienia są rejestrowane w systemie HORIZON, który umożliwia elektroniczne zamawianie, przedłużanie i rezerwację książek. W Centralnym Punkcie Logowania pracownicy i studenci UMK, w tym także pracownicy i studenci Collegium Medicum, mogą korzystać z pełnotekstowych baz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. W przypadku użytkowania komputerów domowych lub korzystania z kawiarni internetowych konieczne jest posiadanie konta e-mailowego na serwerze UMK. Biblioteka posiada dostęp do 50.000 e-booków anglojęzycznych (Ebsco) oraz ponad 300 polskich e-booków na platformie ibuk.pl.

Zasoby Biblioteki Medycznej Collegium Medicum w Bydgoszczy w obrębie zbiorów drukowanych to 91390 woluminów książkowych oraz w przypadku czasopism to 18206 woluminów. Liczba woluminów książkowych o tematyce związanej z kierunkiem *zdrowie publiczne* wynosi 1282, natomiast liczba woluminów czasopism o tematyce związanej ze zdrowiem publicznym wynosi 15. Biblioteka prenumeruje w 2017 roku 173 tytuły czasopism drukowanych polskich i 5000 tytułów zagranicznych związanych z medycyną i naukami pokrewnymi. W zbiorach bibliotek zakładowych Wydziału Nauk o Zdrowiu znajduje się łącznie 1847 egzemplarzy książek, z czego 584 tytuły dotyczą tematyki dotyczącej kierunku *zdrowie publiczne*.

W wersji elektronicznej Biblioteka Medyczna w 2016 r. miała dostęp do następujących pozycji elektronicznych:

1. Dostęp do zasobów informacji naukowe o zasięgu międzynarodowym

a) książki elektroniczne: Ackland's Atlas of Human Anatomy, Books@Ovid, Ibuk Libra, Ebsco Collection, E-Library, Elsevier E-books, Springer E-books, Wiley E-books

b) bazy pełnotekstowe: ClinicalKey, Health Source, MasterFile Premier, Newspapers Source, Medline Complete, Science Direct, Springer, Lippincott, Williams and Wilkins Legacy, Lippincott, Williams and Wilkins Legacy Archive, British Medical Journals, Wiley and Sons.

c) bazy bibliograficzne: Polska Bibliografia Lekarska, Journal Citation Reports, Medlin, Scopus, Web of Science

d) Zasób Cyfrowy UMK - zc.umk.pl

W zakresie tematyki związanej z kierunkiem *zdrowie publiczne* w zasobach Biblioteki Medycznej znajdują się 1428 pozycji książek elektronicznych oraz 245 pozycji czasopism elektronicznych.

W Bibliotece Medycznej CM UMK dostępne są czasopisma tematycznie związane z kierunkiem *zdrowie publiczne*: Bulletin of the World Health Organization, Ekonomika Ochrony Zdrowia, Hygeia, Medicus Mundi Polonia, Medycyna Środowiskowa, OPM: Ogólnopolski Przegląd Medyczny, OSOZ: Ogólnopolski System Ochrony Zdrowia, Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne, Puls Medycyny, Roczniki Państwowego Zakładu Higieny, Rynek Zdrowia, Współczesne Pielęgniarstwo i Ochrona Zdrowia, Zdrowie Publiczne, Zeszyty Naukowe Ochrony Zdrowia. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie,

W zbiorach bibliotek zakładowych Wydziału Nauk o Zdrowiu znajduje się łącznie 584 tytuły książek tematycznie dotyczących kierunku *zdrowie publiczne*. W Katedrze Zdrowia Publicznego Studenci mogą korzystać z dwóch księgozbiorów liczących około 300 woluminów, poświęconych głównie tematyce związanej ze zdrowiem publicznym. W Katedrze Higieny, Epidemiologii i Ergonomii dostępny jest księgozbiór (około 700 pozycji). Również Katedra Neuropsychologii Klinicznej dysponuje własnym księgozbiorem. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do literatury wskazane w sylabusach przedmiotów.

Biblioteka Medyczna Collegium Medicum w Bydgoszczy wszystkie zasoby kupuje na okres 12 miesięcy, zazwyczaj czas dokonywania zakupów i uaktualnień pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

Informacje dotyczące działalności Biblioteki Medycznej CM UMK podawane są do wiadomości studentów i pracowników Uczelni za pośrednictwem witryny internetowej Biblioteki Medycznej, Facebooka, biuletynu Wiadomości akademickie oraz rozsyłane pocztą elektroniczną. Odbywają się również szkolenia on-line. Podobnie jak w przypadku placówek bibliotecznych Uniwersytetu dostęp do książek i czasopism elektronicznych oraz baz danych zlokalizowanych w Bibliotece Medycznej CM jest możliwy dla uprawnionych użytkowników zarówno w sieci uczelnianej, jak i poza nią.

Biblioteka Medyczna posiada dostęp do zbiorów innych bibliotek przez Wypożyczalnię Międzybiblioteczną, systemy elektronicznego dostarczania dokumentów (DOC@MED, SUBITO), katalogi internetowe.

W chwili obecnej Biblioteka Medyczna jest rozbudowywana.

Baza biblioteczna jest sprzężona z systemem USOS (Uczelnianym Systemem Obsługi Studenta) w celu monitoringu nauczania.

Biblioteka Medyczna CM UMK jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych

7.3 Baza dydaktyczna i naukowa CM UMK jest stale udoskonalana. W przypadku Wydziału Nauk o Zdrowiu projekty związane z rozbudową bazy dydaktyczno-naukowej realizowane są w ramach projektu „Nauczanie symulacyjne drogą rozwoju dydaktyki medycznej w Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu”. Dotychczas wykonywano adaptację budynków dydaktycznych/wybudowanie nowych pomieszczeń dydaktycznych związanych z salami wysokiej wierności (np. blok operacyjny, symulator karetki, sala porodowa, sala pielęgniarska, sala intensywnej terapii, sala szpitalnego oddziału ratunkowego, pomieszczenia kontrolne) oraz salami symulacji niskiej wierności (np. sala symulacji z zakresu ALS oraz BLS, pracownia umiejętności technicznych, sala laboratoryjnego nauczania umiejętności klinicznych, sala do umiejętności chirurgicznych).

W latach 2008 – 2015 wykonano kompleksowy remont budynku dydaktycznego CM, przy ul. Łukasiewicza 1.

Biblioteka Medyczna Collegium Medicum w Bydgoszczy wszystkie zasoby aktualizuje w oparciu o ocenę przydatności poszczególnych pozycji wydawniczych. W działaniach tych pomagają okresowe zestawienia statystyczne otrzymywane w zależności od bazy raz na miesiąc, raz na kwartał lub raz w roku. Wybierając bazę dydaktyczną i naukową personel Biblioteki Medycznej zwraca się do pracowników akademickich z prośbą o ocenę przydatności danej pozycji wydawniczej w systemie kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia zapewnia infrastrukturę pozwalającą na pełną realizację efektów kształcenia, w tym także z zakresu realizacji badań naukowych jak i kształcenia praktycznego. Infrastruktura jest stale doskonała i rozbudowywana.

Należy stwierdzić, że Uczelnia zapewniła dostosowanie zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych służących realizacji procesu kształcenia oraz prowadzeniu badań naukowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zasoby zawarte w Bibliotece Medycznego przygotowane dla kierunku *zdrowie publiczne* umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Mocne strony

Uczelnia posiada dostęp do sieci eduroam, bezpiecznej łączności w ramach środowiska naukowego. Pracownicy i studenci instytucji korzystających z eduroam, za zgodą swoich instytucji macierzystych, mogą uzyskać dostęp do Internetu na terenie wszystkich instytucji stowarzyszonych w eduroam zarówno w kraju, jak i zagranicą. Pozwala to na łatwy przepływ informacji o zasięgu międzynarodowym.

Dobre praktyki

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, że system opieki jest skuteczny, a wsparcie ze strony jednostki w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia odpowiada ich potrzebom.

W rozmowie z ZO studenci podkreślili rolę w procesie kształcenia odpowiednio dobranych treści programowych oraz metod dydaktycznych. Nauczyciele akademicy często

aktywizują studentów, nawet na wykładach, które niejednokrotnie przybierają formę dialogu, co studenci ocenili bardzo pozytywnie.

W opinii studentów, egzaminy i zaliczenia są właściwie dobrane do efektów kształcenia. Studenci określili, że zazwyczaj wiedzą dlaczego dostali konkretną ocenę, bo wymagania są podawane na I zajęciach, ale nie dostają od wykładowców informacji zwrotnej bezpośrednio po egzaminach. Terminy egzaminów i zaliczeń są podawane z odpowiednim wyprzedzeniem.

Bezpośrednią opiekę nad studentami sprawuje także pracownik dziekanatu przypisany do wizytowanego kierunku. Studenci podkreślili istotną rolę, jaką spełnia ta osoba, a także jej kompetencje i życzliwość.

Na każdym roku funkcjonuje starosta, co również przyczynia się do zwiększenia opieki nad studentami. Zajmuje się on kontaktami z wykładowcami, umawia terminy egzaminów i przekazuje materiały od wykładowców. Poza tym powołany jest także opiekun roku z ramienia nauczycieli akademickich.

Elementem wsparcia studentów w procesie uczenia się jest zapewnienie dostępu do potrzebnych informacji oraz materiałów niezbędnych w toku kształcenia. Studenci na spotkaniu z ZO określili, że sylabusy są dostępne w USOSie oraz przedstawiane na pierwszych zajęciach. Literatura jest podana w sylabusach i dostępna w bibliotece, jednak studenci wskazują za małą liczbę dostępnych egzemplarzy poszczególnych pozycji.

Studenci podczas spotkania z ZO pozytywnie ocenili dostęp do informacji, które głównie są umieszczane w dziale *ogłoszenia* na stronie internetowej. Na stronie znajduje się również panel informacyjny dla studentów, w którym jest zakładka „studenci i doktoranci niepełnosprawni”. Tam znajdują się aktualne informacje dotyczące tej grupy studentów. W tym miejscu jest również zamieszczony link do ankiety dla osób z niepełnosprawnościami, jednak nie cieszy się ona dużą popularnością wśród studentów.

Niewątpliwie istotnym elementem systemu wsparcia studentów jest także bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi, którzy są dostępni zarówno na dyżurach, jak i przez kontakt mailowy, czasem podają numer telefonu albo można umówić się przez starostów. Studenci podkreślili bardzo dużą życzliwość Dziekana Wydziału, w tym także dostępność dla studentów.

Studenci pozytywnie ocenili organizację seminariów magisterskich i możliwość kontaktu oraz wsparcie promotorów prac, z którymi można umówić się w dowolnym terminie, korzystając z sal wykładowych.

Studenci mogą korzystać z następujących form opieki socjalnej: stypendium socjalne, stypendium Rektora, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomoga, dodatek mieszkaniowy. Na rozpatrzenie wniosku czeka się, zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z ZO, krótko. Informacje na temat stypendiów są podawane na początku roku (są też cały czas dostępne na stronie internetowej), a Komisja Stypendialna pomaga w składaniu wniosku, jeśli zachodzi taka potrzeba – można skorzystać np. z kontaktu drogą elektroniczną. Decyzje Komisji Stypendialnej są uzasadnione na piśmie, a student ma możliwość odwołania się od decyzji. O dodatkowych funduszach stypendialnych studenci są informowani dzięki zakładce *stypendia* na stronie internetowej.

Studenci otrzymują wsparcie niezbędne do realizacji praktyk. Praktyki oceniają bardzo dobrze, wskazują na rzeczywistą możliwość uzyskania umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej. Studenci mają wiedzę dotyczącą regulaminu i programu praktyk.

Studenci na spotkaniu z ZO zwrócili uwagę na kartę obiegową, której wypełnienie jest niezbędne, by przystąpić do obrony pracy dyplomowej. W tym celu student musi udać się do biblioteki, domu studenckiego (nawet jeśli student w nim nie mieszkał), do tłumacza w celu zatwierdzenia tłumaczenia tytułu, do księgowości i do Biura Karier. Studenci negatywnie wyrazili się na temat obowiązkowej wizyty w Domu Studenckim, co wydłuża proces dopełnienia formalności niezbędnych do obrony.

Studenci mają wiedzę o możliwości zindywidualizowania swojego programu studiów i korzystają z tego systemu wsparcia w procesie kształcenia się. Część osób obecnych na spotkaniu z ZO korzysta z indywidualnej organizacji studiów. W celu uzyskania IOS należy wystosować najpierw pismo do katedr, które prowadzą określone zajęcia, a następnie do dziekana z prośbą o wyrażenie zgody. IOS może trwać rok lub semestr. Możliwość indywidualizacji programu to także możliwość wyboru wykładu ogólnouniwersyteckiego, na które rejestrują się przez system USOS. Z poszczególnych kierunków zbierane są deklaracje dot. wyboru przedmiotów.

Koordinator dla studentów niepełnosprawnych stanowi również element systemu opieki oraz wsparcia studentów. Obecnie studenci z niepełnosprawnością to łącznie 56 osób na całym wydziale, z czego 3 osoby studiuje zdrowie publiczne stacjonarnie na studiach I stopnia, a 1 osoba stacjonarnie na studiach II stopnia. W zeszłym roku podpisano umowę o współpracy partnerskiej między Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego, Uniwersytetem Techniczno-Przyrodniczym a Collegium Medicum. W ramach tego partnerstwa jednostki wymieniają się doświadczeniami i dobrymi praktykami oraz mają zamiar realizować wspólne projekty np. dotyczące łączenia zajęć i propozycji wychowania fizycznego dla osób z problemami ruchu i dla osób słabowidzących oraz język angielski dla słabo słyszających. Udało się także zorganizować szkolenie dla pracowników administracji „Świadoma kadra”, które poprowadziło Stowarzyszenie Twoje Nowe Możliwości. Pracownicy mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat niepełnosprawności i komunikacji z osobami niepełnosprawnymi. Studenci niepełnosprawni mogą również liczyć na pomoc koordynatora, który wspiera np. przez indywidualne rozmowy z konkretnymi prowadzącymi, aby zmienić formę zaliczenia na bardziej przyjazną dla studentów (np. w przypadku osób z problemami ze słuchem zmiana egzaminu ustnego na egzamin pisemny).

Biuro Karier zajmuje się monitorowaniem losów zawodowych absolwentów od 2010 roku. Osoby uzupełniające kartę obiegową wypełniają deklarację, czy wezmą udział w badaniu. Jeśli uczelnia uzyskała zgodę, to pół roku po ukończeniu studiów system wysyła ankietę. W przypadku braku odpowiedzi wysyłane jest przypomnienie po dwóch tygodniach. Wcześniej Biuro Karier dzwoniło do studentów z przypomnieniem o wypełnieniu, jednak było to negatywnie oceniane przez potencjalnych respondentów. 3-4 lata po ukończeniu studiów jest kolejne badanie, obejmujące łącznie dwa roczniki. Przedstawiciel Biura Karier skarżył się na niską zwrotność tych ankiet. Dotyczą one tematów takich jak: aktywność zawodowa, zadowolenie ze studiów i aktualnej pracy, czego się nauczyli i co wykorzystują, czego zabrakło oraz kompetencji językowych.

Ponadto Biuro Karier zajmuje się prezentowaniem ofert pracy i udostępnianiem informacji na ten temat wewnętrzną pocztą do tych, którzy zapiszą się na listę. Z Collegium Medicum z takiej opcji skorzystało ok. 500 osób w ciągu ostatnich trzech lat i są to zarówno obecni studenci, jak i absolwenci. Biuro Karier zajmuje się również doradztwem indywidualnym i grupowym, skierowanym i do studentów i do absolwentów. W ramach indywidualnego doradztwa zawodowego pokazuje się, jak pisać dokumenty i jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej. Studenci mają możliwość wypełnienia testów psychologicznych dotyczących kompetencji społecznych, czy sposobów radzenia sobie ze stresem, a potem konsultacji z psychologiem. Zajęcia grupowe dotyczą np. zarządzania czasem, czy kompetencji miękkich. Dzięki porozumieniu bydgoskich biur karier organizowane są Targi Pracy, które raz w roku odbywają się w Hali Łuczniczka. Są one skierowane do studentów wszystkich uczelni, a obecni na nich są przedstawiciele różnych branż i pracodawców z Polski oraz zza granicy. Należy podkreślić, że to dobra forma nawiązywania kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, umożliwiającą studentom łatwiejszy start na rynku pracy.

Na wydziale działa 20 kół naukowych i studenci mogą się do nich zgłaszać niezależnie od studiowanego kierunku. Niektóre koła tak jak Interdyscyplinarne Koło Naukowe Geriatrii organizują rekrutację. Członkowie kół mogą ubiegać się o dofinansowania ze środków Dziekana. Członkowie kół naukowych obecnych na spotkaniu z ZO ocenili, że mogą swobodnie korzystać z sal, a także z pracowni specjalistycznych po zajęciach oraz mogą liczyć na pomoc nauczycieli akademickich np. w przypadku wniosków do komisji bioetycznej.

W rozwoju i doskonaleniu systemu wspierania studentów udział bierze samorząd studencki. Przedstawiciele studentów są w Radzie Wydziału, Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowej Komisji Dydaktyczno-Programowej.

Skargi i problemy zgłaszane przez studentów do Samorządu Studenckiego dotyczą przede wszystkim spraw z zakresu pomocy finansowej, ale także przypadków braku porozumienia z konkretnymi nauczycielami akademickimi. W takiej sytuacji Samorząd proponuje zgłosić uwagi na piśmie do Dziekana. Dziekan, po zasięgnięciu opinii samorządu, jeśli zgłoszona sytuacja tego wymaga, organizuje spotkanie w którym uczestniczą zarówno studenci zgłaszający problem, jak i nauczyciel akademicki oraz władze i samorząd.

Samorząd na spotkaniu z ZO wskazał, że ma poczucie wpływu na kształtowanie efektów kształcenia i programów. Oprócz tego studenci mogą bezpośrednio brać udział w doskonaleniu systemu opieki i kadry przez udział w ankietach elektronicznych, które są realizowane dla każdego przedmiotu po zakończeniu cyklu dydaktycznego. Ankieta jest dostępna za pośrednictwem systemu USOS. Zwrotność ankiet jest niewielka bowiem studenci nie zauważają pozytywnych skutków swojego zaangażowania w proces oceny zajęć i nauczycieli. Studenci nie mają poczucia, że dzięki ankietom zostaną wyciągnięte jakieś konsekwencje wobec gorzej ocenianych nauczycieli akademickich, co podkreślili na spotkaniu z ZO. Ankiety należy określić jako kompleksowe, jednak studenci na spotkaniu z ZO stwierdzili, że wypełniają ankiety tylko na temat pracowników i przedmiotów, nie mając możliwości wyrażenia zdania na temat administracji czy infrastruktury. Ponadto w jednostce wprowadzono pilotażowy program arkuszy oczekiwań studentów wobec praktyk, a każdy student wracający z programu Erasmus + ma obowiązek wypełnić ankietę dotyczącą wyjazdu zagranicznego.

Informacje o formach wsparcia studentów są dostępne na stronie internetowej jednostki, a studenci rozpoczynający kształcenie są informowani o systemie opieki w trakcie dni adaptacyjnych. Studenci określili informacje jako łatwo dostępne i odpowiadające ich potrzebom.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Z perspektywy studenckiej wsparcie oraz opieka ze strony jednostki są odpowiednie do potrzeb studentów i kompleksowe. Dotyczy zarówno sfery naukowej i dydaktycznej, jak i socjalnej, uwzględniając zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Z pewnością należy podkreślić międzyuczelnianą współpracę na rzecz studentów pomiędzy Biurem Karier i Koordynatorem ds. osób niepełnosprawnych. Samorząd studentów deklaruje, że czuje się włączony w kształtowanie efektów kształcenia i programów studiów, a studenci są reprezentowani w organach zajmujących się tą problematyką. Studenci wizytowanego kierunku mają również możliwość bezpośredniego wyrażania swojej opinii, która ma służyć doskonaleniu systemu opieki oraz kadry akademickiej, w formie badań ankietowych. Studenci mają możliwość uczestniczenia w działalności kół naukowych i doceniają wsparcie uczelni i nauczycieli akademickich w tym zakresie. Należy zwrócić także uwagę na dobre poinformowanie studentów o wszystkich interesujących ich aspektach.

Dobre praktyki

1. Współpraca międzyuczelniana koordynatorki dla osób niepełnosprawnych i Biura Karier;

Zalecenia

1. Zrezygnowanie z wymagania od studentów, którzy nie mieszkali w domu studenta, stosownego zaświadczenia na karcie obiegowej;
2. Wprowadzenie ankiety oceniającej administrację i infrastrukturę.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej ocen

Zalecenia	Podjęte działania
1. Zaleca się wybór dodatkowych przedstawicieli studentów lub doktorantów do rady wydziału ocenianej jednostki, tak by stanowili oni 20% jej składu.	- Skład rady wydziału jest na bieżąco monitorowany i uzupełniany o przedstawicieli studentów. Zmiany składu wynikają z awansów nauczycieli akademickich (uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych), wygaśnięciami lub rozwiązywaniem stosunku pracy z nauczyciela akademickimi (ze stopniami lub tytułami naukowymi). Obecnie w radzie wydziału zasiada 10 przedstawicieli studentów, co daje 20,83 %.
2. Zaleca się zmianę koncepcji kształcenia na kierunku zdrowie publiczne stopnia I, specjalność „Elektroradiologia”, który nie wynika ze standardów zdrowie	- W roku akademickim 2012/2013 na wydziale uruchomiono kształcenie studentów na odrębnym kierunku: elektroradiologia.

<p>publicznego, ani nie spełnia jego wszystkich standardów; w związku z możliwością uzyskania uprawnień do kształcenia na kierunku Elektroradiologia na poziomie licencjackim – jako kierunku unikatowym, funkcjonowanie kształcenia elektroradiologów w ramach zdrowia publicznego powinno ulec wygaszeniu i przekształceniu na kształcenie na oddzielnym unikatowym kierunku.</p>	
<p>3. Zaleca się ponadto odstąpić od wliczania wymiaru godzinowego praktyk zawodowych i punktów ECTS do ogólnego bilansu studiów I i II stopnia. Przypisanie punktów ECTS realizowanych w procesie kształcenia przyznać można dopiero po ocenieniu w odpowiedni sposób pracy studentów, o czym mówi §3.1 punkt 1 rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2006 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta. W odniesieniu do wymiaru godzinowego studiów obu poziomów w Uczelni bez wliczenia godzin praktyk zawodowych limit wymiaru studiów przewidywany standardami będzie zachowany.</p>	<p>- Akt prawny uchylony.</p>
<p>4. Zasady rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów na studia II stopnia kierunku zdrowie publiczne na kolejne lata akademickie zawarte w uchwale nr 38 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 29 kwietnia 2008 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2009/2010 (z późn. zm.) wymagają zmiany celem ich zgodności z zapisem Rozporządzenia MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia (Dz. U. Nr 164, poz. 1166)</p>	<p>- Akt prawny uchylony. - Uchwała rekrutacyjna dostosowana do obowiązujących rozwiązań prawnych.</p>

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. Bożena Czarkowska - Pączek

